

GRADITELJSTVO

U graditeljstvu Osječko-baranjske županije u 2017. godini 509 poduzetnika obveznika poreza na dobit je predalo godišnje financijsko izvješće o poslovanju. Ukupni prihodi (tablica 1) koje su ostvarili iznosili su približno 2,12 milijardi kuna i bili su za 14,67 % manji nego u 2016. kada su iznosili približno 2,48 milijarde kuna. U ukupnim prihodima cijelog gospodarska županije sudjelovali su s 8,5% dok je u 2016. taj udio bio 10,2%.

Tablica 1: Prihod poduzetnika u graditeljstvu Osječko-baranjske županije za 2017. g.

u 000

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Ukupni prihod			
	2016	2017	indeks '17/'16	udio
F Građevinarstvo	2.479.177	2.115.607	85,33	8,5 %
Ukupno gospodarstvo županije	24.336.723	24.838.813	102	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Tablica 2: Dobit i gubitak poduzetnika u graditeljstvu Osječko-baranjske županije za 2017. g.

u 000 kuna

Šifra djel.	djelatnost	Dobit razdoblja				Gubitak razdoblja				Konsol. fin. rezul.
		2016	2017	indeks '17/'16	udio	2016	2017	indeks '17/'16	udio	
F	Građevinarstvo	107.605	109.857	102,09	9,9 %	202.544	387.968	191,55	28%	-278,111
Ukupno gosp. županije		1.140.733	1.110.990	97,39	100%	635.794	1.383.842	217,66	100%	-272,852

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Dobit poduzetnika u graditeljstvu u 2017. godini (tablica 2) iznosi približno 110 milijuna kuna i veća je za 2,09 % u odnosu na 2016. godinu. Nastavlja se jačanje investicijske aktivnosti koja je velikim dijelom oslonjena na povlačenje novčanih sredstava iz EU fondova, no s druge strane raste pad negativnog konsolidiranog financijskog rezultata zbog kreditnih zaduživanja tvrtki i stanovništva.

Tablica 3: Broj zaposlenih na bazi sati rada i investicije poduzetnika u graditeljstvu OBŽ za 2017. g.

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
F Građevinarstvo	4.945	96,21	12,62%	17.167	50,54	1,8 %
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,21	100%	950.537	82,72	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Poduzetnici u graditeljstvu OBŽ su tijekom 2017.g. (tablica 3) zapošljavali 4.945 djelatnika što je za 3,8% manje u odnosu na 2016. godinu i predstavlja 12,6% udjela u broju zaposlenih kod poduzetnika u ukupnom gospodarstvu Osječko-baranjske županije.

Investicije u dugotrajnu imovinu u djelatnosti graditeljstva smanjene su u 2017. godini za 49,5% u odnosu na 2016. i iznose 17 milijuna kuna što je udjel od samo 1,8% u ukupnim investicijama poduzetnika obveznika poreza na dobit OBŽ.

Tablica 4: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI za 2017.g.

Djelatnost	2016	2017	Indeks
F Građevinarstvo	4.087	4.449	108,9

Ukupno sve djelatnosti Županije	4.134	4.453	107,7
--	-------	-------	-------

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u graditeljstvu OBŽ za 2017. godinu (tablica 4) iznosila je 4449 kn, te je vidljiv rast od 8,9% u odnosu na 2016., a veća je za 7,7 % od prosječne neto plaće u Osječko – baranjskoj županiji koja je iznosila 4.453kuna.

Tablica 5: Prihodi od prodaje u inozemstvu i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI za 2017.g.

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Prihodi od prodaje u inozemstvu			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
F Građevinarstvo	33.633	56,7	0,6%	30.847	106,9	0,9 %	2.786
Ukupno gospodarstvo Županije	5.494.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.158.271

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Građevinarstvo je u 2017. godini ostvarilo prihode od prodaje u inozemstvu u vrijednosti 33,6 milijuna kuna što je manje za 25,6 milijuna kuna ili 43,3% u odnosu na 2016. godinu. Uvoz bilježi porast od 6,9% ili oko 1,6 milijuna kuna. U 2017. godini poduzetnici u graditeljstvu su ostvarili pozitivan saldo razmjene s inozemstvom u iznosu od približno 2,8 milijuna kuna.

Tablica 6: Izdane građevinske dozvole prema vrstama građevina u 2016. i 2017.g.

	Ukupno		indeks	Zgrade		indeks	Ostale građevine		indeks
	2016.	2017.		2016.	2017.		2016.	2017.	
Republika Hrvatska	8.018	9.418	117,46	6.418	7776	121,16	1.600	1642	102,62
Osječko-baranjska županija	596	581	97,48	355	411	115,77	241	170	70,54
Udio:	7,43%	6,17%		5,53%	5,28%		15,06%	10,35%	

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: HGK Županijska komora Osijek

U 2017. godini (tablica 6) u Osječko-baranjskoj županiji izdano je 581 građevinska dozvola, što je 15 dozvola manje, odnosno 2,5% manje dozvola nego u 2016. Porast izdanih dozvola u Hrvatskoj je 1.400 odnosno 17,40 %. Od ukupno 581 dozvola 411 dozvola se odnosi na zgrade (rast od 15,77 %), a 170 dozvola na ostale građevine (29,46% manje nego u 2016.). U OBŽ je izdano 6,17% svih izdanih građevinskih dozvola u Hrvatskoj u 2017. U 2016. taj udio je bio veći i iznosio je 7,43%, što je pad od 1,26% u 2017. odnosu na 2016.g..

Tablica 7: Građevinske veličine zgrada i stanova za koje su izdana odobrenja za građenje (novogradnja i dogradnja) u 2017. - Osječko-baranjska županija

	Zgrade			Stanovi	
	Ukupno	Stambene	Nestambene	Broj	Korisna površina, m ²
	Površina, m ²	Površina, m ²	Površina, m ²		
Ukupno RH	2.948.552	1.581.013	1.367.539	12.509	1.167.080
Osječko-baranjska	142.039	40.809	101.230	292	31.141
Udio OBŽ u RH	4,8%	2,58%	7,4%	2,33%	2,67%

Izvor: Državni zavod za statistiku; obrada: HGK Županijska komora Osijek

Kod izdanih odobrenja za građenje u OBŽ (tablica 7) vidljiv je veći udio odobrenja za nestambene zgrade, nego za stambene. Tako površina stambenih zgrada za koje je izdano odobrenje građenja iznosi 40.809 m², a nestambenih 101.230 ili 2,5 puta više. U Hrvatskoj je površina nestambenih zgrada za koje je izdano odobrenje za 13,5% manja od površine stambenih.

Zaključak:

Pokazatelji građevinske aktivnosti iz prošle godine potvrđuju da je građevinski sektor OBŽ pogođen nizom problema.

Nedostatak radne snage u građevinskoj industriji i dalje predstavlja veliki problem, a uzrokovan je velikim odljevom kadrova u zapadne zemlje EU, nedostatkom potrebnih kadrova na tržištu rada, premalim kvotama za uvoz stranih radnika kao i obrazovnim sustavom koji nije usklađen s potrebama poduzetnika.

Poboljšanje cjelokupnog stanja bilo bi moguće uz adekvatnu pomoć države i to boljom kontrolom poduzetnika, odnosno micanjem s tržišta onih poduzetnika koji ne podmiruju svoje obveze, zatim smanjenjem PDV-a i doprinosa. Na taj način bi poduzetnici bili u mogućnosti osigurati radnicima bolje uvjete rada i plaće i time smanjiti odljev kadrova.

Država je pak povoljno utjecala na sektor graditeljstva i indirektnim putem - subvencioniranjem stambenih kredita, kreditiranjem izgradnje obiteljskih kuća, a također i Programom kupnje građevnog materijala.

Uz nastavak rasta aktivnosti u drugim sektorima (turizam i industrija), moglo bi se doprinijeti daljnjem oporavku građevinskog sektora.

Bitno je naglasiti da se primjećuju veći pomaci kod porasta broja izdanih građevinskih dozvola za zgrade i vrijednosti novih narudžbi, što nagovještava nastavak i jačanje pozitivnih trendova u budućem razdoblju građevinskih aktivnosti.

Tome pridonosi i postupno poboljšavanje korištenja raspoloživih sredstava iz fondova EU, pokretanje novih infrastrukturnih projekata, ostvaruju se projekti povezani s energetsom obnovom zgrada, novim mjerama potiče se potražnja u stanogradnji, te porezno rasterećenje tvrtki i stanovništva kao i izgradnja poticajnijega poslovnog okruženja. Navedenim će se otvoriti mogućnost povećanja investicija privatnog sektora.

U takvim okolnostima bit će više poslova za građevinski sektor koji će se organizacijski i tehnološki trebati prilagoditi izmijenjenoj strukturi radova, riješiti pitanje nedostatka dijela radnika određenih struka i kvalifikacija te pronaći odgovore na sve snažniji pritisak inozemne konkurencije na domaćem tržištu.